

§ 5**Kulturförvaltningens underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017**

Dnr. 1.1/557/2014

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag:

1. att godkänna förvaltningens underlag till budget för år 2015 och beräkningar för åren 2016 och 2017 samt överlämna ärendet till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande från den 21 mars 2014.

Sammanfattning

Verksamhetsberättelsen för kulturförvaltningen med bokslut för 2013 och verksamhetsplanen 2014 utgör bakgrundsbeskrivning till det underlag för budget för 2015 - 2017, som ska lämnas till kommunstyrelsen inför den centrala budgetberedningen. Utgångspunkten för budgetunderlaget är kommunfullmäktiges budget för år 2014 med inriktning för åren 2015 - 2016.

Ärendet har handlagts av administrativa staben i samarbete med verksamhetsavdelningarna samt kommunikations- och kulturstrategiska staben. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 28 mars 2014

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordförande Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Arba Kokalari m.fl. (M) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:
 - att delvis godkänna förvaltningens underlag till budget
 - att för 2015 begära en väsentligt utökad budget för kulturförvaltningen
 - att därutöver anföra

Av förvaltningens underlag gällande behoven för de närmaste årens kulturverksamheter i Stockholm framgår att det finns stora behov som kommer att medföra ökande kostnader, såväl när det gäller utökningar av befintliga verksamheter som ökade driftskostnader p.g.a. nya investeringar. Man framhåller att en

växande befolkning innebär krav på ökande kulturverksamhet.

Ambitionerna krockar dock med verkligheten, då det samtidigt framgår att de ekonomiska förutsättningarna saknas för att genomföra de föreslagna satsningarna. Förvaltningen framhåller att verksamheterna inte kommer att kunna få full kostnadstäckning. Man påpekar att man inte kan räkna med kompensation för pris- och löneökningar och därmed i praktiken får en sänkt budget. Detta är oförenligt med de ökande ambitionerna. Eftersom detta är ett underlag för stadens kommande budgetarbete så borde detta ärende innehålla konkreta och realistiska siffror på förväntade kostnadsökningar.

Detta påpekas också i de fackliga organisationernas yttranden som rättmätigt kräver resurser för pris- och lönekomensation för att möjliggöra löneutveckling.

Vi ser växande problem på en rad områden.

Biblioteken har stora svårigheter trots extra satsningar. Personalen är hårt arbetsbelastad och medieutbudet minskar på många håll. Den digitala utvecklingen med allt fler ljudböcker medför skenande kostnader, som är svåra att överblicka.

Kulturskolan har med de senaste årens nedskärningar och avgiftshöjningar nått betydligt färre barn, särskilt från förorten och i familjer där tröskeln till kulturen är högre. Vi anser att det krävs en rejäl satsning på kulturskolan med ökade resurser för ytterstaden och uppsökande verksamhet samt sänkta avgifter.

Kulturpolitikens uppgift är bland annat att skapa en infrastruktur som ger kulturens utövare möjlighet att skapa och deras verk att få möta en publik - det innebär att staden måste ha ett system för bidragsgivning som är kostnadssäkert, långsiktigt och förutsägbart. Detta uppfylls tyvärr inte av det nya kulturstödet. I stället för ogenomtänkta experiment bör stödet till det fria kulturlivet förstärkas ordentligt eftersom Stockholm behöver ett fritt och aktivt kulturliv och verksamheterna behöver förutsägbarhet, långsiktighet och en rimlig nivå i förhållande till kostnaderna.

För övrigt anser vi att bonussystemet bör skrotas och medlen öva till ordinarie bidragsgivning.

En avgörande del av infrastrukturen är tillgången på lokaler. Lokalhyrorna är ett sedan länge omdiskuterat problem, med ökande kostnader varje år, vilket också förvaltningen framhåller. Detta har ytterligare förstärkts av majoritetens

tolkning av den nya hyreslagen som innebär att stadens egna bostadsbolag kommer att ”marknadsanpassa” hyrorna., vilket kommer att drabba såväl samlingslokaler och konstnärsateljéer som det fria kulturlivet. Vänsterpartiet har sedan många år i budgeten föreslagit en omarbetning av hyressystemet, så att de lokaler som ägs av staden själv och hyrs ut till kulturverksamhet inte ska åläggas marknadshyror. I stället bör man finna ett system som bygger på att kostnaden för drift och underhåll utarbetas i samråd med kulturnämnden.

Det största problemet med majoritetens kulturpolitik är förutom avsaknaden av rimlig finansiering för ett växande kulturliv den uppenbara bristen på satsningar på kultur i förorten.

Kulturlivet i stora delar av staden har under de senaste åren utarmats väsentligt. I stora områden i ytterstaden finns mycket få kulturinstitutioner. Lokala satsningar på kultur- och föreningsliv har uteblivit p.g.a. i praktiken nedskurna resurser för stadsdelsnämnderna. Staden måste nu göra rejäla insatser för att motverka den ökande segregationen som inte bara innefattar bostäder, skolor och tillgång till kommunal service utan även tillgång till kultur- och föreningsverksamhet. Satsningarna på de s. ”växtplatserna” har hittills gett få konkreta avtryck. Medan centrala projektorganisationer diskuteras, stryper staden lokala initiativ. Senaste orosmolnet är Kulturskolan som har aviserat att man kommer att lämna Blå Huset i Tensta.

Vi konstaterar att den borgerliga majoriteten under kommande år avser att lägga mycket stora resurser på nybyggnader och upprustningar av kulturinstitutioner i innerstaden – Nobelcentrum, Gasklockan, Medborgarhuset, Liljevalchs, Stadsmuseet, Huvudbiblioteket m.fl. – medan det fortfarande i stort sett saknas kulturinstitutioner och är helt otillräckligt med föreningslokaler i stadsdelarna i ytterstaden.

Vi ifrågasätter framkomligheten i det arbete om pågår ”med större intäktsfokus med sponsringspolicyn som arbetsmetod”. Det är ytterst oklart vad detta innebär och vilka ”varor” det är som förvaltningen kommer att sälja. Vi anser inte att kulturförvaltningen ska inrikta arbetet mot ett ”försäljningsfokus” utan koncentrera arbetet på att se till att stockholmarna har tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud och till eget deltagande i kulturutövande, oberoende av plånbokens tjocklek.

en storstad, t ex billiga och tillgängliga lokaler, tillåtande gatukultur, generösa konstnärsstöd, icke privatiserade offentliga rum, självklara kulturinslag i skola och utbildning och tillgång till många mötesplatser.

3) Emilia Bjuggren m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar enligt följande:

- I huvudsak godkänna förvaltningens förslag till underlag till budget 2013 och inriktning för 2014 och 2015
- Begära utökad drifts- och investeringsram för de faktiska och uppskattade kommande kostnadsökningar för att klara de av Kommunfullmäktige uppsatta inriktningsmålen
- Därutöver anföra följande

Stockholms växande befolkning behöver inte bara bostäder och arbetsplatser. I takt med att stockholmarna blir fler ökar också efterfrågan och behoven av mer kultur i hela staden.

I linje med Kommunfullmäktiges inriktningsmål är uppdraget att möjliggöra att alla i Stockholm tar del av ett kulturliv som är angeläget och av hög kvalitet.

Det grundläggande problemet med den moderatledda alliansens kulturpolitik är dock att man ifrågasätter kommunens roll som ansvarig för kulturens infrastruktur, såsom lokaler, scener och ateljéer, vilket gör svårt att uppnå det uppsatta målet.

Förvaltningens underlag för budget och inriktning de kommande tre åren är ambitiösa och viljan finns att möta de kommande årens utmaningar och krav på en stad som är upplevelserik och attraktiv, tillgänglig och välkomnande samt utmanande och nyskapande. I underlaget till budget 2015 med inriktning år 2016 och 2017 efterfrågar dock i stort sett alla verksamheter inom förvaltningen en utökad budgetram för både investeringar, drift och ökade pris- löne- och kapitalkostnader för att kunna möta de ökade behoven. Det gäller särskilt Kulturskolan, där en del av arbetet med att nå nya grupper och öka antalet deltagare kräver ökade resurser för att sänka deltagaravgifterna och erbjuda mer av prova-på-verksamhet. Dessutom står Kulturskolan inför ökade kostnader avseende nödvändiga verksamhets- och tillgänglighetsanpassningar, upprustning av befintliga slitna lokaler, teknisk utrustning, inköp av instrument m.m.

SBB lyfter fram att riktade insatser krävs i ett växande Stockholm om alla stockholmare ska ges möjlighet att utnyttja

sin fulla potential och konstaterar att på så vis bidrar biblioteket till att undvika ett samhälle präglas av klyftor. I det sammanhanget är det positivt att e-boksutlåningen ökar, det visar att de digitala biblioteken når människor som annars kanske inte skulle besöka de fysiska folkbiblioteken. E-boken kan spela en viktig roll för att bryta en negativ samhällsutveckling där färre barn och unga läser böcker m.m. Denna positiva utmaning måste mötas med mer resurser.

Samlingslokalerna ska utgöra en lokal bas för kreativ verksamhet i närområdet, fungera som infrastruktur för samtal, dialog och utveckling för medborgarna. De är ofta i dåligt skick och sällan anpassade till dagens kreativa och teknikkrävande verksamheter. Nödvändiga investeringar och upprustningar behöver göras för att göra lokalerna mer tillgänglighets- och verksamhetsanpassade. I budget för Stockholm 2015 kan och bör staden göra mer för att stärka upp möteslokalverksamheten och motverka utanförskap, särskilt i ytterstaden.

Det är väl känt att Stockholms stadsbibliotek i Asplundhuset idag saknar flera viktiga funktioner som kännetecknar ett samtida bibliotek. Stadsbiblioteket behöver byggas ut, renovering räcker inte.

Den offentliga konsten är uppskattad av såväl stockholmare som besökare men för att förvalta den väl krävs resurser för renovering och underhåll. Och som förvaltningen påpekar behöver resurserna justeras när samlingen växer och nya behov tillkommer.

Förvaltningens arbete med att nå ut till fler stockholmare, särskilt unga och i hela staden måste öka. Det gäller tillgängligheten till stadens museer där inträde snarare stänger ute människor än öppnar upp staden för medborgare och besökare. Det betyder också att förvaltningen behöver intensifiera sitt arbete med att stimulera kulturen i ytterstaden bättre.

Staden måste även ta ett ansvar för att bli en fullvärdig och ledande medlem i Filmregion Stockholm-Mälardalen för att stärka förutsättningarna för svensk och internationell filmproduktion i regionen. Ökad regional samverkan är över huvud taget en fråga av stor strategisk vikt, särskilt i ljuset av att Stockholms län är den enda regionen som står utanför Kultursamverkansmodellen.

Beslutsgång

Ordföranden Madeleine Sjöstedt (FP) ställer de förslagen mot varandra

och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Madeleine Sjöstedt m.fl. (FP) och Arba Kokalari m.fl. (M)

Reservation

Vice ordföranden Ann Mari Engel (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Mats Berglund (MP) enligt följande:

Kulturen har en alldeles avgörande roll att spela i den hållbara och växande staden. Kulturen är demokratifrämjande, den får människor att växa och stadens olika delar att hänga ihop. Idag ser vi en utveckling mot ett alltmer segregerat Stockholm, där gentrifieringsprocesser och politiska beslut driver en utveckling mot ökade skillnader avseende exempelvis hälsa, ekonomiska förutsättningar, sysselsättning mellan olika delar av staden.

De senaste två mandatperioderna har inneburit kraftiga nedskärningar för kulturen i Stockholm. Budgeten för kulturnämnden med Stadsarkivet och Kulturhuset-Stadsteatern har minskat med motsvarande 56 kronor per invånare (i 2014 års penningvärde, från 1 365 till 1 309 kr/inv) i budgetarna 2007 – 2014. Det har fått stora konsekvenser för kulturlivet som utgör utmaningar för framtida kulturbudgetering i Stockholms stad.

Miljöpartiet vill utveckla kulturlivet i Stockholm, och vill se en kulturell tillväxt. Det offentliga uppgift är primärt att skapa så goda förutsättningar för kulturlivet att växa på sina egna villkor. Det ska göras genom att skapa en stark infrastruktur för kulturlivet.

I Miljöpartiets vision om ett starkt kulturliv för Stockholm ingår utöver det som framgår av kulturförvaltningens underlag till budget bland annat följande:

Kulturskolan ska locka fler barn och unga. Vi ska bryta den negativa trenden med en allt lägre andel av stadens barn och unga som följer kulturskolans kurser. Vi måste även bryta mönstret med den geografiskt segregerade kulturskolan. Avgifterna ska sänkas, fler pedagoger ska anställas och organisationen ska göras mer flexibel så att kursutbudet följer barns och ungas behov lokalt i de olika stadsdelarna. FN:s barnkonvention ska följas genom att barn och unga blir delaktiga i utformningen av kursutbudet.

Våra museer ska ges möjlighet att producera fler egna utställningar och fri entré ska återinföras. Stadsmuseet ska ges en större roll i stadsutvecklingen, bland annat genom ett "Urbant centrum" där stadens historia och framtid tillgängliggörs och kan diskuteras. Kulturmiljöavdelningens roll ska vidgas eftersom den

kulturhistoriska kompetensen hos stadens beslutsfattare behöver höjas.

Biblioteken ska följa med i den samhälleliga utvecklingen och erbjuda bibliotekstjänster av hög kvalitet genom kompetenta och utbildade bibliotekarier. Skolbibliotekslagen ska följas, och alla Stockholms elever ska ha tillgång till fungerande skolbibliotek.

Evenemangsavdelningen har hög kompetens och erfarenhet av att planera och genomföra stora evenemang. Den årliga kulturfestivalen i Stockholms innerstad ska kompletteras med en årligt ambulerande världskulturfestival i ytterstadens stadsdelar. Världskulturfestivalen ska samarbeta med det lokala kulturlivet och fungera året runt som en inspirations- och samarbetspartner med syfte att stärka det lokala kulturlivet i hela staden. En uttalad ambition med festivalen ska vara att bryta den geografiska segregeringen och få Stockholms olika delar att åter hänga ihop.